

DEUTSCH-TÜRKISCHE
JUGENBRÜCKE
GENÇLİK KÖPRÜSÜ
TÜRKİYE-ALMANYA

2022

Jahresbericht
Yıllık Rapor

Inhaltsverzeichnis

İçindekiler

Vorwort
Önsöz

4

Jahresrückblick
Geçmiş Yıla Bakış

6

Anpacken fürs Klima
İklim İçin Birlikte Mücadele

10

Voneinander lernen
Birbirimizden Öğrenme

12

Jüdisch-türkische
Spurensuche in Berlin
Berlin'de Yahudi-Türk
İzleri Peşinde

16

Berliner Bär in Farbe
Renkli Berlin Ayısı

18

Bunte Herausforderung
Rengarenk Sinama

20

Zahlen
Rakamlar

22

Partnerorganisationen 2022
Paydaş Kurumlar 2022

24

Impressum
Künye

26

Vorwort

Liebe Leser*innen,

ein Rückblick auf das Jahr 2022 ist nicht möglich, ohne an den Angriff Russlands auf die Ukraine zu denken, an das Leid der Menschen, an die Geflüchteten, an die jungen Ukrainer*innen. „Zeitenwende“ ist das deutsche Wort des Jahres 2022. Es besagt, dass die Welt seit Kriegsbeginn eine andere ist. Auch für die europäische und internationale Jugendarbeit hat der Krieg in der Ukraine Veränderungen mit sich gebracht, die wichtige Fragen aufwerfen. Welche Aufgaben hat Jugendaustausch, wenn politische Systeme im Wettbewerb stehen? Wie können Begegnungen auch unter schwierigen Bedingungen Frieden stiften?

Wir sind davon überzeugt, dass es in einer vernetzten, aber komplizierter werdenden Welt keine sinnvollen Alternativen zu Verständigung und Zusammenarbeit gibt. Aber internationale Jugendarbeit ist kein Selbstläufer. Wir müssen Austausch gestalten und dabei auf Dialog und demokratische Prinzipien setzen. Dann können internationale Erfahrungen dazu beitragen, dass junge Menschen zu weltoffenen Bürger*innen heranwachsen und gesellschaftliche Verantwortung übernehmen.

Die Jugendbrücke hat im Jahr 2022 wichtige Schritte unternommen, um möglichst viele junge Menschen zu erreichen. 3.367 Schüler*innen und Jugendliche sowie Fach- und Lehrkräfte haben insgesamt an unseren Programmen teilgenommen. Ein neuer Rekord für die Jugendbrücke! Wir sind stolz, den Jugendaustausch nach Corona erfolgreich neu belebt zu haben. In 80 Projekten sind sich Teilnehmende vor Ort in Deutschland und der Türkei begegnet. Erstmals haben wir mit Unterstützung von Erasmus+ 711 Schüler*innen in den Austausch gebracht. Wir haben mit Mitteln der Stiftung Mercator unser Programm „Kleine Projektförderung“ ausgebaut und 50 Projekte mit bis zu 5.000 Euro gefördert. Gemeinsam mit dem Goethe-Institut haben wir Fortbildungen für Lehr- und Fachkräfte zu diversitätssensibler Bildungsarbeit in Deutschland und der Türkei angeboten.

Das Jahr 2022 endete für uns mit einer besonderen Nachricht. Der Deutsche Bundestag hat beschlossen, die Jugendbrücke in die institutionelle Förderung des Auswärtigen Amtes aufzunehmen. Die großzügige Unterstützung des Bundes sichert längerfristig den Fortbestand des deutsch-türkischen Jugendaustauschs. Dafür sind wir dankbar.

Internationale Jugendarbeit ist kein Selbstläufer.

Austausch gestalten – diese Aufgabe ist im Jahr 2022 noch wichtiger geworden. Trotz schwieriger Zeiten blicken wir zuversichtlich in die Zukunft, denn wir erleben die positive Wirkung, den Austausch auf junge Menschen hat, hautnah. Mit diesem Jahresbericht wollen wir Ihnen einen Einblick in unsere Arbeit des letzten Jahres geben.

Dr. Daniel Grütjen
Geschäftsführer

Önsöz

Sevgili okuyucular,

Rusya'nın Ukrayna'ya saldırısından bahsetmeden, insanların, mültecilerin, genç Ukraynalıların acılarına yer vermeden, 2022'ye dönüp bakmak mümkün değildir. Almancada 2022 yılının kavramı olan "Zeitenwende (dönüm noktası)", savaşın başlangıcından bu yana dünyanın değiştiği gerçeğini anlatıyor. Avrupa gençlik değişimi ve uluslararası gençlik çalışmaları açısından da Ukrayna'daki savaş önemli değişiklikler beraberinde getirdi. Siyasi sistemler rekabet halindeyken gençlik değişiminin görevleri nelerdir? Zor koşullar altında bile gençlik buluşmaları nasıl barış getirebilir?

Birbirine bağlı ancak giderek karmaşıklaşan bir dünyada anlayış ve işbirliğinin anlamlı bir alternatifi olmadığına inanıyoruz. Ancak uluslararası gençlik çalışmaları kendiliğinden gelişebilecek çalışmalar değil. Değişimi şekillendirmeli ve bunu yaparken diyalog ve demokratik ilkelere odaklanmalıyız. O zaman uluslararası deneyimler gençlerin açık görüşlü vatandaşlar olarak yetişmelerine ve sosyal sorumluluk üstlenmelerine katkıda bulunabilir.

Gençlik Köprüsü, 2022 yılında mümkün olduğunca çok sayıda gence ulaşmak için önemli adımlar attı. Programlarımıza 3.367 öğrenci ve gencin yanı sıra uzmanlar ve öğretmenler de katıldı. Bu, Gençlik Köprüsü için yeni bir rekor! Korona sonrası gençlik değişimini başarıyla canlandırmış olmaktan gurur duyuyoruz. 80 projede katılımcılar Türkiye ve Almanya'da birbirleriyle buluştu. Erasmus+ desteğiyle ilk kez 711 öğrenciyi değişim programına dâhil ettik. Stiftung Mercator'un sağladığı fonla "Küçük Proje Finansmanı" programımızı geliştirdik ve 50 projeye 5.000 Euro'ya kadar fon sağladık. Goethe-Institut ile birlikte Türkiye ve Almanya'da öğretmenlere ve uzmanlara çeşitliliğe duyarlı eğitim çalışmaları konusunda seminerler düzenledik.

2022 yılı bizim için özel bir haberle sona erdi. Almanya Federal Meclisi, Gençlik Köprüsü'nü Alman Dışişleri Bakanlığı'nın kurumsal finansmanına dâhil etmeye karar verdi. Federal Hükümetin cömert desteği, Türkiye-Almanya gençlik değişiminin uzun vadede varlığını sürdürmesini sağlayacaktır. Bunun için minnettarız.

Uluslararası gençlik çalışmaları kendiliğinden başarıya ulaşamaz.

Değişimi şekillendirmek. Bu görev 2022 yılında daha da önemli hale gelmiştir. Zor zamanlara rağmen geleceğe güvenle bakıyoruz. Çünkü değişimin gençler üzerindeki olumlu etkisini ilk elden tecrübe ediyoruz. Bu yıllık raporla, geçtiğimiz yıl boyunca yaptığımız çalışmalar hakkında size bir fikir vermek istiyoruz.

Dr. Daniel Grütjen
Genel Müdür

Jahresrückblick

Geçmiş Yıla Bakış

Ocak Januar

- Das Goethe-Institut fördert das Jahresprojekt „Neustart für den deutsch-türkischen Jugendaustausch“ mit bis zu 600.000 Euro.
- Die Stiftung Mercator fördert die Jugendbrücke bis Ende 2027 mit bis zu 4,3 Millionen Euro.
- Goethe-Institut, yıllık “Türkiye-Almanya Gençlik Değişimi İçin Yeni Bir Başlangıç” projesini 600.000 Euro’ya kadar finanse etmektedir.
- Stiftung Mercator, Gençlik Köprüsü’nü 2027 yılı sonuna kadar 4,3 milyon Euro’ya kadar finanse edecektir.

Şubat Februar

- JUGEND für Europa und der Pädagogische Austauschdienst akkreditieren die Jugendbrücke für Erasmus+.
- JUGEND für Europa - Erasmus+ Gençlik Programları Ulusal Ajansı ve Pedagojik Değişim Servisi (PAD) Gençlik Köprüsü’nü Erasmus+ için akredite etti.

Mart März

- Die Veranstaltung „IMECE.Lab – I am not racist but“ bringt Fachkräfte aus Deutschland und der Türkei zum Thema Diversität in der Jugendarbeit digital zusammen.
- “IMECE.Lab – Irkçı değilim ama” başlıklı etkinliği, gençlik çalışmalarında çeşitlilik konusunda Almanya ve Türkiye’den uzmanları dijital ortamda bir araya getirdi.

Nisan April

- Erstmals nach der Pandemie finden wieder Begegnungen in Deutschland und der Türkei statt.
- Almanya ve Türkiye’deki gençlik buluşmaları pandemi sonrasında yeniden başladı.

Mayıs Mai

- In Antalya kommen Jugendarbeiter*innen aus Deutschland und der Türkei als Höhepunkt der Veranstaltungsreihe „IMECE“ zusammen.
- Die Jugendbrücke moderiert einen Workshop zum kommunalen Jugendaustausch auf dem „Urban Diplomacy Forum“ des Auswärtigen Amts in Berlin.
- Interessierte diskutieren auf den „Digital Transformer Days“ die Zukunft der internationalen Jugendarbeit.
- Almanya ve Türkiye’den gençlik çalışanları “IMECE” etkinlik serisinin en önemli etkinliği olarak Antalya’da bir araya geldi.
- Gençlik Köprüsü, Berlin’deki Alman Dışişleri Bakanlığı “Urban Diplomacy Forum”nda belediye gençlik değişimi üzerine bir atölye çalışmasını yönetti.
- Konuya ilgi duyanlar “Digital Transformer Days” etkinliğinde uluslararası gençlik çalışmalarının geleceğini tartıştı.

Haziran Juni

- Die „Info- und Vernetzungstage“ finden in Bremen und Kiel statt.
- „Bilgi ve Ağ Oluşturma Günleri“ Bremen ve Kiel’de gerçekleşti.

Eylül September

- Die Jugendbrücke organisiert mit den Fach- und Förderstellen der internationalen Jugendarbeit ein Fachforum und einen Parlamentarischen Abend mit Bundesministerin Lisa Paus in Berlin.
- Die „Info- und Vernetzungstage“ finden in Nürnberg und Mannheim statt.
- Gençlik Köprüsü, uluslararası gençlik çalışmaları için uzman ve finansman ajanslarıyla birlikte Berlin’de Federal Bakan Lisa Paus ile bir uzman forumu ve parlamenterlerle bir akşam etkinliği düzenledi.
- „Bilgi ve Ağ Oluşturma Günleri“ Nürnberg ve Mannheim’da düzenlendi.

Aralık Dezember

- In Kooperation mit RuhrFutur bietet die Jugendbrücke das Webinar „Diversitätssensible Schule“ an.
- Die Jugendbrücke veranstaltet mehrtägige Fortbildungen für Lehr- und Fachkräfte zum Thema Diversität.
- Gençlik Köprüsü, RuhrFutur eğitim girişimi işbirliği içinde “Çeşitliliğe Duyarlı Okul” web seminerini sundu.
- Gençlik Köprüsü, çeşitlilik konusunda öğretmenler ve uzmanlar için birkaç gün devam eden eğitim kursları düzenledi.

Ekim Oktober

- Die 14. Gesellschafterversammlung der Jugendbrücke tagt in Essen.
- Die Initiative „Austausch macht Schule“ kommt zum Jahrestreffen in Berlin zusammen.
- Gençlik Köprüsü’nün 14. Genel Kurul Toplantısı Essen’de gerçekleştirildi.
- “Austausch macht Schule” girişimi yıllık toplantısı için Berlin’de bir araya geldi.

Kasım November

- Die 9. Beiratssitzung der Jugendbrücke findet in Düsseldorf statt.
- Der Deutsche Bundestag beschließt, die Jugendbrücke in die institutionelle Förderung des Auswärtigen Amts aufzunehmen.
- Das Bundesjugendministerium lädt zum „Deutsch-Türkischen Fachausschuss“ in Nürnberg.
- Gençlik Köprüsü Danışma Kurulu 9. Toplantısı Düsseldorf’ta gerçekleştirildi.
- Almanya Federal Meclisi, Gençlik Köprüsü’nün Alman Dışişleri Bakanlığı’nın kurumsal finansmanına dâhil edilmesine karar verdi.
- Almanya Federal Gençlik Bakanlığı Nürnberg’deki “Alman-Türk Uzmanlar Komitesi Toplantısına” davet etti.

Youth for Forests

Teilnehmende: 25
Orte: Berlin, Bugk & Muğla
Zeitraum: September & Oktober 2022
Projektpartner: Verein für sozial-
ökologischen Wandel e.V. & Milas Euromos
Gençlik ve Spor Kulübü Derneği

Youth for Forests

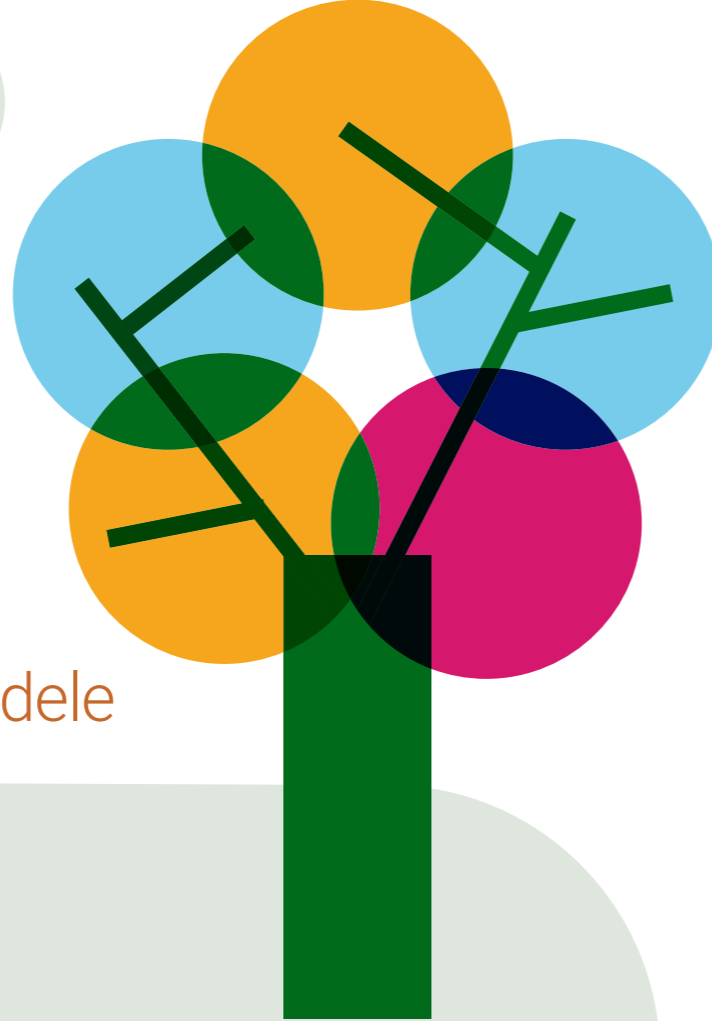
Katılımcılar: 25
Yerler: Berlin, Bugk & Muğla
Dönem: Eylül & Ekim 2022
Proje Ortakları: Verein für sozial-
ökologischen Wandel e.V. & Milas Euromos
Gençlik ve Spor Kulübü Derneği

Anpacken fürs Klima İklim İçin Birlikte Mücadele

Dass Umweltschutz immer wichtiger wird, ist nichts Neues. Aber was können Jugendliche konkret tun? Im Sommer 2022 brachte das Projekt „Youth for Forests“ Jugendliche aus Deutschland und der Türkei zusammen, um sie für den Schutz unserer Wälder zu begeistern.

Çevrenin korunmasının giderek daha önemli hale geldiği gerçeği yeni bir şey değil. Ancak gençler somut olarak ne yapabilir? “Youth for Forests” projesi 2022 yazında Türkiye ve Almanya’dan gençleri bir araya getirerek onlara ormanlarımızı korumaları için ilham kaynağı oldu.

In Bugk (Brandenburg) halfen sie, den Wald zu verjüngen, und in Muğla an der türkischen Ägäis-Küste forsteten sie eine Fläche auf, die durch einen Waldbrand zerstört worden war. Begleitet wurden sie von Expert*innen, die erklärten, wie man die Ökosysteme selbst mit kleinen Aktionen schützen kann. In der Türkei stieß das Projekt auf so großes Interesse, dass Anwohner*innen und der Bürgermeister der Gemeinde bei der Wiederaufforstung mit anpackten.

„In Berlin gibt es viel Umweltaktivismus, es wird ständig versucht, etwas zu verändern. Das ist etwas, was wir bei uns zu Hause nicht sehen. Aber zu sehen, dass ein Projekt erfolgreich ist, bedeutet, dass es tatsächlich möglich ist, etwas zu verändern. Auch wenn es nur der Garten vor deinem Haus ist, kann man etwas ändern.“

Melike, 17, Teilnehmerin aus Muğla

Bugk'ta (Brandenburg) ormanın gençleştirilmesine yardımcı oldular ve Türkiye'nin Ege kıyısında bulunan Muğla'da bir orman yangını nedeniyle tahrip olmuş bir alanı yeniden ağaçlandırdılar. Onlara, küçük eylemlerle bile ekosistemlerin nasıl korunacağını açıklayan uzmanlar eşlik etti. Türkiye'de proje o kadar büyük ilgi gördü ki yerel halk ve belediye başkanı ağaçlandırma çalışmalarına yardımcı oldu.

“Berlin’de çok fazla çevre etkinliği var, insanlar sürekli bir şeyleri değiştirmeye çalışıyor. Bu bizim ülkemizde görmediğimiz bir şey. Ancak bir projenin başarılı olduğunu görmek, bir şeyleri değiştirmenin gerçekten mümkün olduğu anlamına geliyor. Sadece evinizin önündeki bahçe bile olsa, bir fark yaratabilirsiniz.”

Melike, 17, Muğla’dan Katılımcı

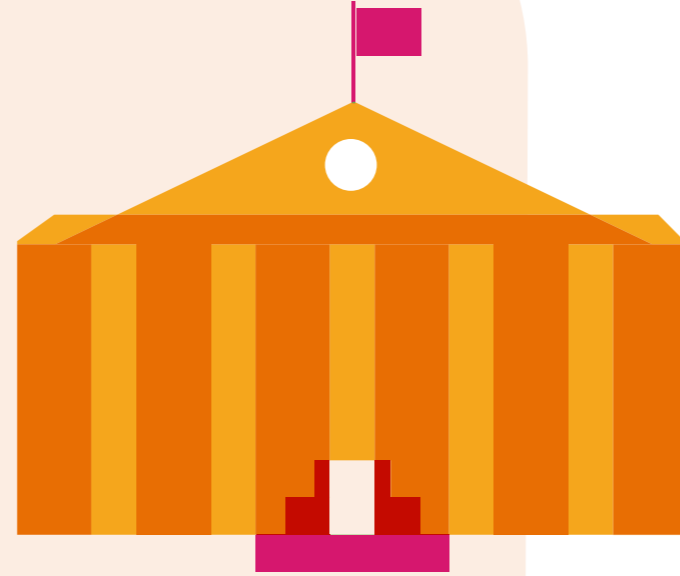
Gründung eines Jugendgremiums in Ataşehir

Teilnehmende: 23
Ort: Ataşehir
Zeitraum: März 2022
Projektpartner: Monheim am Rhein & Ataşehir (Istanbul)

Ataşehir'de Bir Gençlik Meclisi'nin Kurulması

Katılımcılar: 23
Yer: Ataşehir
Dönem: Mart 2022
Proje Ortakları: Monheim am Rhein & Ataşehir (Istanbul)

Voneinander lernen Birbirimizden Öğrenme

Als Idee in einem Projekt der Jugendbrücke entwickelt, nun in die Tat umgesetzt: die Gründung des Jugendparlaments im Istanbul Stadtteil Ataşehir. Dabei lernten die türkischen Teilnehmenden von den Erfahrungen der Partnerstadt Monheim am Rhein, in der es schon länger ein Jugendparlament gibt.

Beide Städte pflegen seit Jahren eine enge Beziehung zueinander, insbesondere durch den Austausch Jugendlicher. So auch 2021, als junge Menschen aus Monheim und Ataşehir in dem Projekt „Jugend gestaltet Städtepartnerschaft“ in digitalen Workshops zusammenkamen. Dort arbeiteten sie an konkreten Schritten, um ein Jugendparlament in Ataşehir zu gründen. Auch nach den Workshops blieben sie weiter in Kontakt. Sie tauschten sich aus, besuchten sich gegenseitig. Die Monheimer*innen stellten in ihrer Stadt die Arbeit des Jugendparlaments vor und simulierten den Ablauf in einer eigens anberaumten Sitzung. Im Oktober 2022 war es dann endlich so weit: Elf Jugendparlamentarier*innen und drei Städtevertreter*innen aus Monheim reisten zur offiziellen Gründungsfeier des Jugendparlaments nach Ataşehir.

Bir Gençlik Köprüsü projesinde fikir olarak geliştirildi, şimdi uygulamaya konuldu: İstanbul'un Ataşehir ilçesinde gençlik meclisinin kurulması. Bu süreçte Türkiye'den katılımcılar uzun süredir bir gençlik meclisine sahip olan kardeş şehir Mohnheim am Rhein'in deneyimlerinden yararlandılar.

Her iki belediye de özellikle gençlik değişimleri yoluyla yıllardır yakın bir ilişki sürdürüyor. Bu durum 2021 yılında Mohnheim ve Ataşehir belediyelerinden gençlerin "Gençler, Kardeş Şehir İlişkilerini Şekillendiriyor" projesi kapsamında dijital atölye çalışmalarında bir araya gelmesiyle de devam etti. Bu etkinlikte Ataşehir'de bir gençlik meclisini kurmak için somut adımlar üzerinde çalıştılar. Atölye çalışmalarından sonra bile iletişim halinde kaldılar, fikir alışverişinde bulundular ve birbirlerini ziyaret ettiler. Mohnheimliler kendi şehirlerindeki gençlik meclisinin çalışmalarını sundular ve süreci ayrı bir oturumda uyarladılar. Ekim 2022'de nihayet zamanı gelmişti: Mohnheim'dan on bir gençlik meclis üyesi ve üç belediye temsilcisi gençlik meclisinin resmi kuruluş töreni için Ataşehir'e gitti.

„Wir versuchen, uns zweimal im Jahr zu treffen.“

Utku und Zeynep aus Ataşehir und Ana und Subeida aus Monheim am Rhein berichten über die Zusammenarbeit ihrer Jugendparlamente.

Wie kam es zu der Gründung des Jugendparlaments in Ataşehir?

Utku: Die Idee kommt ursprünglich aus Monheim. Engin Altinova, Koordinator unserer Städtepartnerschaft, kam auf uns zu und hat uns von der Idee, ein Jugendparlament zu gründen, begeistert.

Zeynep: Daraufhin haben wir an Meetings teilgenommen, um uns besser mit der Thematik vertraut zu machen. Wir haben uns erstmal die Frage gestellt, was ein Jugendparlament konkret macht und wie wir bei uns in Ataşehir eins aufbauen können. Dann kam die Pandemie und wir haben uns zunächst etwas aus den Augen verloren. Die Chance, trotz Covid in den Online-Workshops des Projekts „Jugend gestaltet Städtepartnerschaft“ der Jugendbrücke mitzuwirken, hat uns dann aber geholfen, die Idee eines Jugendparlaments in die Realität umzusetzen. Der Input der deutschen Teilnehmenden war sehr wertvoll.

Wie kommuniziert ihr miteinander?

Ana: Wir sprechen auf Englisch miteinander. Meistens schreiben wir uns über Instagram. Dadurch sind auch schon richtige Freundschaften entstanden, und immer, wenn wir wissen, dass wir uns wieder treffen, freuen wir uns riesig.

“Yılda iki kez bir araya gelmeye çalışıyoruz.”

Ataşehir'den Zeynep ve Utku ve Mohnheim am Rhein'dan Ana ve Sübeida, gençlik meclislerinin üyelerinin arasındaki ortak işbirliğini anlatıyor.

Ataşehir'deki gençlik meclisi nasıl ortaya çıktı?

Utku: Bu fikir ilk olarak kardeş şehir Mohnheim'dan geldi. Kardeş şehrimizin koordinatörü Engin Altinova bize ulaştı ve bir gençlik meclisi kurma fikri konusunda bizi heyecanlandırdı.

Zeynep: Daha sonra konuyu daha iyi anlamak için toplantılara katıldık. Önce kendimize bir gençlik meclisinin gerçekte ne işe yaradığını ve Ataşehir'de nasıl bir gençlik meclisi kurabileceğimizi sorduk. Sonra pandemi ortaya çıktı ve bir süreliğine irtibatı kaybettik. Ancak, Covid'e rağmen Gençlik Köprüsü projesinin “Gençler, Kardeş Şehir İlişkilerini Şekillendiriyor” çevrimiçi atölye çalışmalarına katılma şansı, bir gençlik meclisi fikrini gerçeğe dönüştürmemize yardımcı oldu. Alman katılımcıların katkıları çok değerliydi.

Birbirinizle nasıl iletişim kuruyorsunuz?

Ana: Birbirimizle İngilizce konuşuyoruz. Çoğu zaman birbirimize Instagram üzerinden yazıyoruz. Bu durum gerçek arkadaşlıklara yol açtı ve ne zaman tekrar buluşacağımızı duysak, gerçekten mutlu oluyoruz.

Subeida

Ana

Utku

Zeynep

Welche Unterschiede zwischen euren Jugendparlamenten in Monheim und Ataşehir gibt es?

Subeida: Ich denke, der größte Unterschied ist, dass das Jugendparlament in Ataşehir noch sehr in den Kinderschuhen steckt. Um Projekte voranzutreiben, müssen die Mitglieder ihr Netzwerk in der Stadt ausbauen und Kontakte knüpfen. Unser Jugendparlament in Monheim gibt es schon seit 20 Jahren. Deshalb sind wir innerhalb der Stadt so gut vernetzt, dass wir für unterschiedlichste Themen Ansprechpartner*innen haben, die uns helfen, unsere Projekte und Anliegen schnellstmöglich umzusetzen.

Zeynep: In Ataşehir versuchen wir gerade, Beratungsprozesse aufzubauen, um das Jugendparlament voranzutreiben. Diese sollen Jugendliche, die sich uns anschließen, unterstützen und ihnen Wissen vermitteln. Bisher haben wir – abgesehen von der Kulturabteilung – noch wenige Verbindungen zu anderen Abteilungen der Stadt. Das wollen wir ändern.

Wie sehen denn die Zukunftspläne aus?

Zeynep: Um unsere Präsenz zu stärken und bekannter zu werden, wollen wir eine aktive Rolle bei öffentlichen Veranstaltungen spielen. Uns ist es wichtig, dass wir unsere Kommune unterstützen, wo wir können. Wir möchten die Möglichkeit schaffen, dass junge Menschen Vertreter*innen der Kommune besser kennenlernen und sich mit ihnen vernetzen können. Für 2025 planen wir, das Jugendparlament aus Monheim zu uns einzuladen. Im März 2022 waren wir in Monheim zu Besuch und wurden wunderbar empfangen. Grundsätzlich versuchen wir, uns zweimal im Jahr zu treffen.

Mohnheim ve Ataşehir'deki gençlik meclisleriniz arasındaki farklar nelerdir?

Subeida: Bence en büyük fark, Ataşehir'deki gençlik meclisinin henüz emekleme aşamasında olması. Projeleri ilerletmek için üyelerin belediye'deki ağlarını genişletmeleri ve bağlantılar kurmaları gerekiyor. Monheim'daki gençlik meclisimiz 20 yıldır faaliyet gösteriyor. Bu nedenle belediye içinde o kadar iyi bir ağa sahibiz ki projelerimizi ve isteklerimizi mümkün olan en kısa sürede hayata geçirmemize yardımcı olan çok çeşitli konularda irtibat noktalarımız var.

Zeynep: Ataşehir'de şu anda gençlik meclisini ileriye taşımak için danışma süreçleri oluşturmaya çalışıyoruz. Bunlar bize katılan gençlere destek ve bilgi sağlamak içindir. Şu ana kadar, Kültür Müdürlüğü dışında, diğer belediye müdürlükleriyle çok az bağlantımız var. Bunu değiştirmek istiyoruz.

Gelecek için planlarınız nelerdir?

Zeynep: Varlığımızı güçlendirmek ve daha iyi tanımak için halka açık etkinliklerde aktif rol almak istiyoruz. Belediyemizi elimizden geldiğince desteklemek bizim için önemli. Gençlere belediye temsilcileriyle tanışma ve ağ kurma imkânı yaratmak istiyoruz. 2025 yılında Mohnheim Gençlik Meclisi'ni davet etmeyi planlıyoruz. Mart 2022'de Mohnheim'ı ziyaret ettik ve harika bir şekilde karşılandık. Prensip olarak yılda iki kez bir araya gelmeye çalışıyoruz.

Case not Closed

Teilnehmende: 33
Orte: Berlin & Istanbul
Zeitraum: Mai & September 2022
Projektpartner: Anne Frank Zentrum,
Türkische – Gemeinde in Deutschland &
SEHAK - Zivil ve Ekolojik Haklar Derneği

Case not Closed

Katılımcılar: 33
Yerler: Berlin & Istanbul
Dönem: Mayıs & Eylül 2022
Proje Ortakları: Anne Frank Zentrum,
Türkische – Gemeinde in Deutschland &
SEHAK - Zivil ve Ekolojik Haklar Derneği

Jüdisch-türkische Spurensuche in Berlin Berlin'de Yahudi-Türk İzleri Peşinde

Schon vor etwa 100 Jahren lebten Menschen mit türkischer Staatsangehörigkeit in Berlin. Viele dieser Menschen waren jüdisch und arbeiteten im Teppich- oder Tabakhandel.

Im Projekt „Case not Closed“ erforschten Jugendliche aus Thüringen, Berlin und Istanbul die Biografien dieser Menschen. Die Teilnehmenden besuchten die Wohnorte der Familien sowie die ehemaligen Konzentrationslager Ravensbrück und Buchenwald, in welche sie in der Nazi-Zeit deportiert wurden. Die Jugendlichen setzten sich mit Formen des Gedenkens an die Ermordeten und Verfolgten auseinander und diskutierten, welche Rolle Rassismus und Antisemitismus in Deutschland und der Türkei noch heute spielen.

Türk uyruklu insanlar yaklaşık yüz yıl önce de Berlin'de yaşıyorlardı. Bu insanların çoğu Yahudiydi ve halı ya da tütün ticaretinde çalışıyorlardı.

“Case not Closed” projesinde Thüringen, Berlin ve İstanbul'dan gençler bu kişilerin biyografilerini araştırdı. Katılımcılar, bu ailelerin oturduğu yerleri ve Nazi döneminde sürüldükleri Ravensbrück ve Buchenwald eski imha kamplarının anıtlarını ziyaret etti. Gençler, öldürülen ve zulme uğrayanların anılma biçimlerini ele aldılar ve ırkçılık ve antisemitizmin bugün Almanya ve Türkiye'de hâlâ oynadığı rolü tartıştılar.

Der berufsorientierte Schulalltag

Teilnehmende: 20

Ort: Berlin

Zeitraum: Juni 2022

Projektpartner: August-Sander-Schule & Şöhret Kurşunoğlu Özel Eğitim Meslek Okulu

Meslek Okulunda Günlük Eğitim Akışı

Katılımcılar: 20

Yer: Berlin

Dönem: Haziran 2022

Proje Ortakları: August-Sander-Schule & Şöhret Kurşunoğlu Özel Eğitim Meslek Okulu

Berliner Bär in Farbe Renkli Berlin Ayısı

In ein fremdes Land reisen, Freundschaften schließen, eine neue Kultur kennenlernen: Für junge Menschen ist ein Austausch ein unvergessliches Erlebnis – insbesondere, wenn sie zum ersten Mal ihr Heimatland verlassen.

So erging es auch fünf Schüler*innen der sonderpädagogischen Berufsschule Şöhret Kurşunoğlu aus Istanbul, die ihre Austauschschüler*innen gemeinsam mit ihren Lehrkräften in Berlin besuchten. In der August-Sander-Schule, einer inklusiven Berufsschule, lernten sie verschiedene Fachbereiche kennen und brachten sich aktiv in den Schulalltag ein. Sie krepelten an der Werkbank die Ärmel hoch und bedruckten selbstgenähte Stoffbeutel mit dem Berliner Wappentier. In der Schulküche bereiteten sie ein gemeinsames Essen zu. Sie schälten Möhren, schnitten Zwiebeln, pressten Knoblauch – ganz ohne Anleitung in Teamarbeit. Sprachbarrieren? Kein Problem. Erfahrene Schüler*innen gaben ihr Wissen und Können auch ohne viele Worte an die anderen Teilnehmenden weiter. Angestoßen wurde das Projekt durch eine Initiative der Bezirke Friedrichshain-Kreuzberg (Berlin) und Kadıköy (Istanbul). Die Europäische Union hat den Austausch kofinanziert.

Yabancı bir ülkeye seyahat etmek, arkadaş edinmek, yeni bir kültürü tanımak: gençler için değişim programı unutulmaz bir deneyimdir - özellikle de kendi ülkelerinden ilk kez ayrıldıklarında.

İstanbul'daki Şöhret Kurşunoğlu Özel Eğitim Meslek Okulundan beş öğrenci de aynı duyguları yaşadı ve öğretmenleriyle birlikte Berlin'deki değişim öğrencilerini ziyaret etti. Kapsayıcı bir meslek okulu olan August-Sander-Schule okulunda farklı ders alanlarını tanıdılar ve günlük okul yaşamına aktif olarak dâhil oldular. Tezgâh başında kolları sıvadılar ve kendi diktikleri kumaş çantalara Berlin hanedan armasını hayvan figürünü bastılar. Okul mutfağında birlikte yemek hazırladılar. Havuç soydular, soğan doğradılar, sarımsak ezdiler - hepsini de herhangi bir talimat olmadan ekip çalışmasıyla yaptılar. Dil sorunu yaşadılar mı? Hiç sorun olmadı. Deneyimli öğrenciler bilgi ve becerilerini fazla söze gerek kalmadan diğer katılımcılara aktardılar. Proje, Friedrichshain-Kreuzberg (Berlin) ve Kadıköy (İstanbul) ilçeleri tarafından başlatıldı. Bu değişim Avrupa Birliği ile ortak finanse edilmiştir.

Diversitätsorientierte Jugendarbeit – Fortbildung für Fachkräfte

Teilnehmende: 25
Orte: Izmir, Düsseldorf & Köln
Zeitraum: November & Dezember 2022
Projektpartner: transfer e.V. & Yuva Derneği

Çeşitliliğe Duyarlı Gençlik Çalışmaları

Uzmanlar İçin İleri Eğitim
Katılımcılar: 25 Eğitim
Yerler: Izmir, Düsseldorf & Köln
Dönem: Kasım & Aralık 2022
Proje Ortakları: transfer e.V. & Yuva Derneği

Bunte Herausforderung Rengarenk Sinama

Migration und Diversität prägen Deutschland und die Türkei. Vielfalt bereichert unsere Gesellschaften, stellt junge Menschen aber auch vor Herausforderungen, wenn sie Rassismus und Diskriminierung erfahren. Doch wie erkennen Lehr- und Fachkräfte Diskriminierungsformen und sensibilisieren junge Menschen für diese Themen?

Die Jugendbrücke brachte Lehr- und Fachkräfte in mehrtägigen Workshop-Reihen in Deutschland und der Türkei zusammen. Dort lernten sie praxisnah Methoden und Ansätze kennen, um ihre Arbeit diversitätsbewusst und antidiskriminierend zu gestalten. Die Workshops wurden von der Europäischen Union kofinanziert und in Kooperation mit dem Goethe-Institut durchgeführt.

„Ich werde mit einem gefüllten Methodenkoffer zurück nach Berlin fahren. Es sind tolle Ideen dabei, die ich auf jeden Fall anwenden werde.“

Emine, Teilnehmerin Fachkräftefortbildung

Diversitätssensible Schule – Fortbildung für Lehrkräfte

Teilnehmende: 25
Orte: Izmir & Berlin
Zeitraum: November & Dezember 2022
Projektpartner: IBIM e.V. & BAYETAV Vakfı

Çeşitliliğe Duyarlı Okul: Öğretmenler İçin İleri Eğitim

Katılımcılar: 25
Yerler: Izmir & Berlin
Dönem: Kasım & Aralık 2022
Proje Ortakları: IBIM e.V. & BAYETAV Vakfı

Göç ve çeşitlilik Almanya ve Türkiye'yi şekillendiriyor. Çeşitlilik toplumlarımızı zenginleştiriyor ancak ırkçılık ve ayrımcılıkla karşılaştıklarında da gençleri zorluyor. Peki, öğretmenler ve uzmanlar ayrımcılık türlerini nasıl tanıyacak ve gençlerin bu konulardaki farkındalığını nasıl artıracaklar?

Gençlik Köprüsü, Almanya ve Türkiye'de bir dizi atölye çalışmasında öğretmenleri ve uzmanları bir araya getirdi. Burada çalışmalarını çeşitliliğe duyarlı ve ayrımcılık karşıtı hale getirmek için pratik yöntemler ve yaklaşımlar öğrendiler. Atölye çalışmaları Avrupa Birliği ile birlikte finanse edilmiş ve Goethe-Institut işbirliğiyle gerçekleştirilmiştir.

“Berlin'e dolu bir yöntemler ve değerlendirme dosyasıyla döneceğim. İçinde kesinlikle kullanacağım harika fikirler var.”

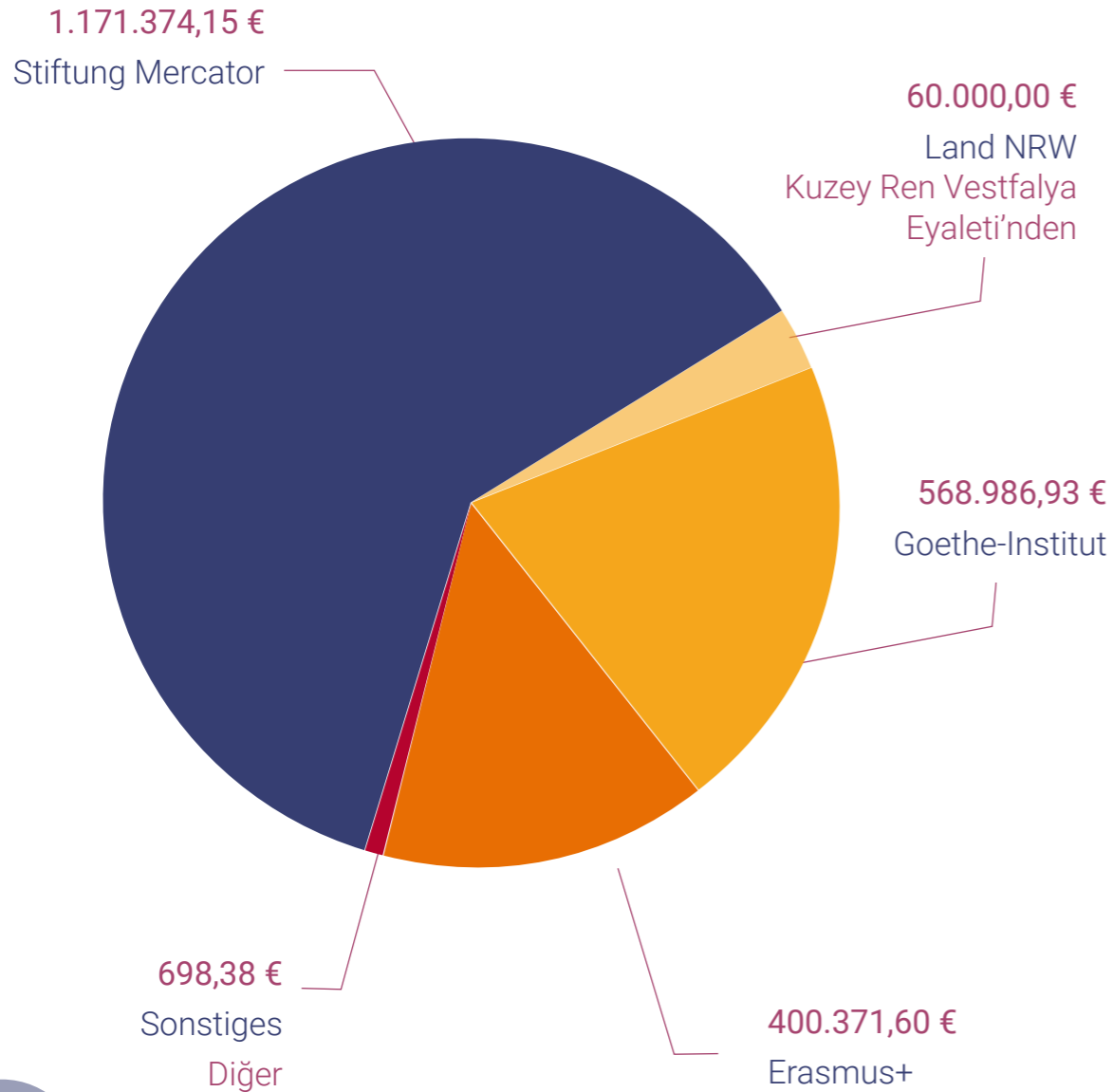
Emine, Uzmanlar İleri Eğitimi Katılımcısı

Zahlen Rakamlar

Finanzierung Finansman

2.201.431,06 €

Projekte Projeler

93

73 physisch / yüz yüze toplantı

20 digital / dijital

52 schulisch / okul içi

41 außerschulisch / okul dışı

Team Ekip

15

10,6 FTE

Tam Zamanlı Çalışan

Teilnehmende Katılımcılar

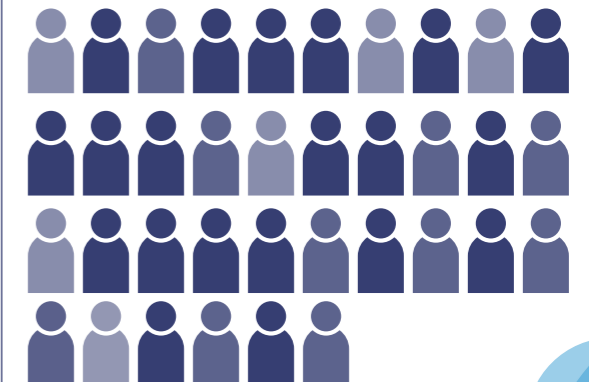
3.605

2.160 aus Deutschland

2.160'i Almanya'dan

1.445 aus der Türkei

1.445'i Türkiye'den

Impressum / Künye

Herausgeber / Yayncı

Deutsch-Türkische Jugendbrücke gGmbH
Talstraße 38
40217 Düsseldorf
+49 (0)211 972676 60
info@jugendbruecke.de
www.jugendbruecke.de / www.genclikkoprusu.org

Verantwortlich / Yayn Sorumlusu

Dr. Daniel Grütjen

Redaktion / Redaksiyon

Dr. Daniel Grütjen, Melanie Liedtke, Sara Bhourı

Gestaltung / Tasarım

Gkhan Eryaman

Bildnachweis / Fotoraflar

S. 10–11 Marie Konrad, S. 12–13 Navid Linnemann, S. 14–15 Deutsch-Türkische Jugendbrücke,
S. 16 Anne Frank Zentrum / Vanja Obad, S. 17 Anne Frank Zentrum / Mert Yılmaz, S. 18–19 Carina
Plinke, S. 20 Aylin Michel, S. 21 Ezgi Beyazgl

Die Deutsch-Türkische Jugendbrücke ist die zentrale Fach- und Förderstelle des deutsch-türkischen Schüler*innen- und Jugendaustauschs. Unsere Ziele sind die Begegnung, Befähigung und gesellschaftliche Beteiligung junger Menschen aus der Türkei und Deutschland. Die Jugendbrücke fördert Projekte Dritter – beispielsweise von Schulen, Vereinen und Kommunen – und fhrt eigene Modellprojekte durch, mit denen sie neue Wege des Jugendaustauschs erkundet. Wir vernetzen, beraten und qualifizieren junge Menschen sowie Lehr- und Fachkräfte und setzen uns für eine erhöhte Sichtbarkeit des deutsch-türkischen Schüler*innen- und Jugendaustauschs unter Entscheider*innen ein.

Gençlik Köprüsü Türkiye-Almanya, Türkiye ile Almanya arasındaki okul ve gençlik değişimleri için temel danışmanlık ve finansman kuruluşudur. Hedeflerimiz, Türkiye ve Almanya'dan gençlerin bir araya gelmesi, yeteneklerinin geliştirilmesi ve sosyal katılımıdır. Gençlik Köprüsü nc taraf -örneğin okulların, derneklerin ve belediyelerin- projelerini destekler ve gençlik değişiminin yeni yollarını araştırdığı kendi model projelerini yürütür. Gençlerin yanı sıra öğretmenler ve uzmanlar arasında iletişim ağları kurar, onlara danışmanlık verir ve yeterlilik kazandırır. Ayrıca, karar vericiler arasında Türkiye-Almanya gençlik değişimlerinin görünürlüğünü artırmak için çalışır.

Gefrdert von

Ministerium für Kinder, Jugend, Familie,
Gleichstellung, Flucht und Integration
des Landes Nordrhein-Westfalen

Erasmus+
Enriching lives, opening minds

tarafından desteklenmiřtir.

facebook.com/jugendbruecke

instagram.com/jugendbruecke

www.jugendbruecke.de

**Deutsch-Türkische
Jugendbrücke gGmbH**

Talstraße 38
40217 Düsseldorf

M. info@jugendbruecke.de
T. +49 211 972676 60